

2016

Internationaal
Handvest voor
Aardrijkskunde-
onderwijs

IGU
UGI

Inhoud

DE PROCLAMATIE	3
BEVESTIGINGEN	6
DE BIJDRAGE VAN GEOGRAFIE TOT ONDERWIJS	6
ONDERZOEK IN GEOGRAFIE-ONDERWIJS	7
INTERNATIONALE SAMENWERKING	9
EEN INTERNATIONAAL ACTIEPLAN	12

De proclamatie

In 1992 werd het Internationaal Handvest voor Geografisch Onderwijs goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Internationale Geografische Unie op het 27e Internationale Geografische Congres in Washington D.C., U.S.A. (www.igu-cge.org). De proclamatie in het Handvest van 1992 is nog steeds een zeer belangrijke basis voor aardrijkskundeonderwijs in de eenentwintigste eeuw.

In het Handvest van 1992 wordt verklaard dat de Commissie voor Geografische Opvoeding van de Internationale Geografische Unie:

Overtuigd dat geografische vorming onmisbaar is bij de opleiding tot actieve burgers met verantwoordelijkheidsbesef in de huidige en toekomstige wereld,

Bewust dat aardrijkskunde een informerend, praktisch en stimulerend vak kan zijn op alle onderwijsniveaus en bijdraagt tot een levenslang begrijpend genieten van onze aarde

Beseffend dat leerlingen een toenemende internationale bekwaamheid dienen te verwerven om een effectieve samenwerking te verzekeren op economisch, politiek cultureel en milieugebied in een wereld die meer en meer ons dorp wordt,

Bekommerd dat het aardrijkskunde-onderwijs verwaarloosd is in een aantal landen en te zwak of onafhankelijk aan bod komt in andere,

Bereid collega's te helpen bij hun strijd tegen geografisch analfabetisme, waar ook ter wereld,

Onderschrijvend de principes vervat in :

- Het Handvest van de Verenigde Naties;
- De Universele Verklaring over de Rechten van de Mens;
- De Constitutie van de UNESCO;
- De UNESCO-aanbeveling inzake Opvoeding tot Internationale Verstandhouding, Samenwerking en Vrede
- De Verklaring over de Rechten van het Kind;
- De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de VN
- En vele nationale verklaringen en curricula van geografie.

Wenst De Commissie dit Internationaal Handvest voor Aardrijkskunde-onderwijs aan te bevelen aan alle volken van de wereld.

In de daaropvolgende jaren publiceerde de Commissie voor Geografisch Onderwijs, in opdracht van de Internationale Geografische Unie, verdere Verklaringen als volgt:

De internationale verklaring over geografisch onderwijs voor culturele diversiteit, die werd afgekondigd op het 29e geografisch congres in augustus 2000 in Seoul, Zuid-Korea.

De verklaring van Luzern over geografieonderwijs voor duurzame ontwikkeling, die werd afgekondigd op de IGU-CGE regionaal symposium in Luzern, Zwitserland in juli 2007.

De internationale verklaring over onderzoek op het gebied van aardrijkskundeonderwijs, die werd afgekondigd op de regionale IGU-conferentie die in augustus 2015 in Moskou, Rusland werd gehouden.

Sinds 1992 is de wereld blijven veranderen en daarmee is de discipline van geografie en geografische educatie zich blijven ontwikkelen. Daarom heeft de Commissie Geografische Opvoeding van de Internationale Geografische Unie een nieuw handvest opgesteld. In vergelijking met 1992 is dit nieuwe handvest beknopter en bevat het nu een actieplan. Leraren in de geografie die meer informatie wensen, worden geadviseerd om het handvest van 1992 en de verklaringen en literatuur te raadplegen op de website van de Commissie voor geografisch onderwijs (www.igu-cge.org).

Meisjesschool in Tunesië

المدرسة الابتدائية للبنات بقرجيس

ECOLE de FILLES

52 جربة
JERBA

63 مدنين
MEDENINE

Bevestigingen

Het Handvest 2016 bevestigt de proclamaties van zijn antecedenten en stelt dat:

- Aardrijkskunde is de studie van de aarde en haar natuurlijke en menselijke omgeving. Aardrijkskunde maakt de studie mogelijk van menselijke activiteiten en hun onderlinge relaties en interacties met omgevingen van lokale tot mondiale schaal;
- Hoewel aardrijkskunde vaak een brugfunctie heeft voor natuurwetenschappen en sociale wetenschappen, is het bij uitstek de discipline die zich bezighoudt met ruimtelijke variabiliteit, d.w.z. dat verschijnselen, gebeurtenissen en processen binnen en tussen plaatsen verschillen en daarom als een essentieel onderdeel van het onderwijs van alle burgers moeten worden beschouwd in alle samenlevingen;
- Geografische educatie wordt in sommige delen van de wereld verwaarloosd, en mist structuur en ondersteuning in andere.

Dit Handvest 2016 richt zich specifiek tot beleidsmakers, onderwijsleiders, curriculumplanners en opleiders van geografie in alle landen en jurisdicties van de wereld om ervoor te zorgen dat alle mensen een effectieve en waardevolle geografische opleiding ontvangen, en om aardrijkskundeleraars overal te helpen tegen geografische analfabetisme.

De bijdrage van geografie tot onderwijs

Als je het effectief onderwijst, kan de studie van geografie mensen fascineren en inspireren. Zorgen voor de kwaliteit van geografie op scholen is dan ook een essentiële taak van beleidsmakers en onderwijsleiders op internationaal niveau. Of het nu gaat door het waarderen van de schoonheid van de aarde, de immense kracht van aardvormende krachten of de vaak ingenieuze manieren waarop mensen hun brood verdienen in verschillende omgevingen en omstandigheden, door aardrijkskunde te bestuderen, kunnen mensen begrijpen hoe plaatsen en landschappen worden gevormd, hoe mensen en omgevingen met elkaar in wisselwerking staan, de gevolgen die voortvloeien uit onze dagelijkse ruimtelijke beslissingen en het gevarieerde en met elkaar verbonden mozaïek van culturen en samenlevingen van de aarde..

Geografie is daarom een vitaal onderwerp en hulpmiddel voor 21e-eeuwse burgers die in een nauw verbonden wereld leven. Het stelt ons in staat om vragen te stellen over wat het betekent om duurzaam te leven in deze wereld.

Geografisch geschoolde individuen begrijpen menselijke relaties en hun verantwoordelijkheden voor zowel de natuurlijke omgeving als voor anderen. Geografische educatie helpt mensen om harmonieus te leren leven met alle levende wezens.

Geografisch onderzoek bevredigt en voedt de nieuwsgierigheid. Geografische perspectieven helpen bij het verdiepen van inzicht in veel hedendaagse uitdagingen zoals klimaatverandering, voedselzekerheid, energiekeuzes, overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen en verstedelijking. Aardrijkskundeonderwijs dient verschillende essentiële educatieve doelen. Door te bouwen op de eigen ervaringen van mensen, leert aardrijkskunde hen vragen te formuleren, hun intellectuele vaardigheden te ontwikkelen en te reageren op problemen die hun leven beïnvloeden. Het introduceert ze niet alleen voor de belangrijkste vaardigheden van de 21e eeuw, maar ook voor onderscheidende onderzoekstools zoals kaarten, veldwerk en het gebruik van krachtige digitale communicatietechnologieën zoals geografische informatiesystemen (GIS).

Onderzoek in Geografie-onderwijs

Geografische educatie is van vitaal belang om de volgende generatie mensen te voorzien van de kennis, vaardigheden, attitudes en praktijken om te redeneren, zorg te dragen en beredeneerde beslissingen te nemen voor de planeet. Hoe het best aardrijkskunde aan een aantal lerenden te onderwijzen is een grote zorg en vereist aanzienlijk en voortdurend onderzoek. We moedigen beleidsmakers en opleiders van geografie aan om capaciteit op te bouwen voor zowel theoretisch als toegepast onderzoek. Specifiek moedigen we beleidsmakers en opleiders van geografie aan om:

- Tijd en middelen te investeren in zowel onderzoek als de toepassing ervan in de klas en daarbuiten;
- Waarde te hechten aan huidig onderzoek en kennisopbouw op het gebied van geografisch onderwijs; en
- Voortdurend te zoeken naar geschikte en relevante onderzoeksprioriteiten in het veld.

Degenen die aardrijkskunde doceren in lagere en middelbare scholen, maar evenzeer in het hoger als in het voortgezet onderwijs, moeten worden ondersteund door onderzoeksinformatie. Ze hebben de beste kritische inzichten nodig in bijvoorbeeld het gebruik van nieuwe technologieën, probleemgestuurde leerstrategieën en toekomstonderwijs. Dit komt omdat leraren de sleutel zijn tot verbetering van het onderwijs, en goede leraren hebben de beste hulpmiddelen nodig om mee te werken.

Belangrijke onderzoeksvragen omvatten:

- Welke aardrijkskunde moeten studenten weten? Wat zijn hun misconcepties en vooroordelen? Hoe kunnen we hun geografische kennis, inzicht en vaardigheden verbeteren?
- Hoe begrijpen we de leerprogressies van de studenten in de geografie? Hoe worden deze het best gekalibreerd en beoordeeld?
- Wat zijn de kenmerken van effectief les- en leermateriaal en hulpmiddelen voor het verbeteren van de kwaliteit van geografisch onderwijs?
- Welke lesmethoden zijn efficiënt en effectief in het verbeteren van de kwaliteit van geografische educatie?
- Hoe kan de opleiding van aardrijkskundeleraren worden verbeterd om de kwaliteit van het onderwijs en de prestatieniveaus in de geografie op school te verbeteren?

Als gevolg van dergelijk onderzoek zullen curriculumontwikkelaars en aardrijkskundeopleiders op alle niveaus in staat zijn om:

- Het curriculum en pedagogische en beoordelingsmethoden die worden gebruikt bij het onderwijzen en leren van aardrijkskunde te verfijnen,
- Een 'onderzoeksonderzoek' te ontwikkelen onder docenten en opvoeders in aardrijkskunde die reflectieve en kritische betrokkenheid bij onderwijspraktijken mogelijk maken, en professionele 'gewoonten van de geest' die verbetering van de kwaliteit van geografisch onderwijs vereisen; en
- De doelen en doelen van geografische educatie te verduidelijken, ongeacht hoe het curriculum van geografie lokaal wordt uitgedrukt

Internationale samenwerking

Geografisch onderwijs levert op zijn best een unieke bijdrage aan het ontstaan van kritische mondiale perspectieven bij mensen.

De status van geografisch onderwijs verschilt echter tussen landen over de hele wereld: sommige mensen hebben minder toegang tot een kwaliteitsvolle geografische opleiding dan anderen. Een manier om de wereldwijde ontwikkeling en het bewustzijn van kwaliteit binnen geografische educatie te ondersteunen, is internationale samenwerking te bevorderen en aan te moedigen door beperkte middelen te delen en docenten in verschillende landen te assisteren om van elkaar te leren.

Internationale samenwerking tussen opleiders van geografie moet worden bevorderd en ontwikkeld in de vorm van bilaterale of multilaterale uitwisselingen van ervaringen en onderzoek. Dit moet de uitwisseling van studenten, docenten, lerarenopleiders en geografen omvatten. Dergelijke uitwisselingen kunnen zich nuttig richten op lesmateriaal en door onderzoek geleide ontwikkelingen in curriculum, pedagogiek en beoordeling.

Leraren in de geografie en leraren in alle landen worden aangemoedigd om dergelijke uitwisselingen te bevorderen via het werk van de Commissie voor Geografische Opvoeding van de Internationale Geografische Unie en via vele andere geografische samenlevingen en verenigingen.

Beleidsmakers worden aangemoedigd om internationale samenwerking te stimuleren en te faciliteren.

Zicht op Fuerteventura vanuit Lanzarote, Spanje

Een Internationaal Actieplan

Opdat alle mensen kunnen profiteren van een kwalitatief hoogstaand geografisch onderwijs, zoals hierboven uitgelegd, stelt de Internationale Geografische Unie het volgende actieplan voor aan beleidsmakers, curriculumontwikkelaars en aardrijkskundedocenten om de kwaliteit van geografisch onderwijs en geografisch onderwijsonderzoek internationaal te verbeteren.

1

Nationale en lokale beleidsmakers op het gebied van het onderwijs, evenals leerkrachten aardrijkskunde op alle niveaus, moeten de nadruk en bijdrage van geografisch onderwijs voor de samenleving explicieter maken om een hoger niveau van publieke steun voor hun plaats in het curriculum aan te moedigen.

Sterke argumenten voor aardrijkskunde-onderwijs zijn:

- Aangezien locatie een sleutelfactor is in het leven, vooral in een tijd van globalisering en internet, biedt geografie met zijn focus op ruimtelijke variabiliteit een zeer praktisch en nuttig perspectief op het dagelijks leven.
- Geografie is de discipline waar kennis over locaties en regio's zijn basis heeft. De waardering van unieke contexten en omstandigheden in een onderling verbonden wereld helpt ons begrip van menselijke diversiteit te verdiepen.
- Geografie houdt zich bezig met zowel het lokale als het globale en de onderlinge verbanden tussen deze schalen van menselijke ervaring.
- Geografie houdt zich bezig met interacties tussen mens en milieu in de context van specifieke plaatsen en locaties en met kwesties die een sterke geografische dimensie hebben, zoals natuurlijke gevaren, klimaatverandering, energievoorziening, migratie, landgebruik, verstedelijking, armoede en identiteit. Aardrijkskunde is een brug tussen natuurwetenschappen en sociale wetenschappen en moedigt de 'holistische' studie van dergelijke kwesties aan.
- Geografie helpt mensen om kritisch na te denken over duurzaam wonen, lokaal en wereldwijd, en hoe dienovereenkomstig te handelen.
- Aardrijkskunde is veel meer dan het leren van veel feiten en concepten. De focus ligt op de patronen en processen die ons helpen een steeds veranderende planeet te begrijpen.

- Geografische kennis en vaardigheden, vooral wanneer bemiddeld door geospatiale technologieën unieke kansen bieden om de moderne wereld te begrijpen. Samen vormen ze een onschatbare 21-eeuwse vaardigheidsetting voor vandaag en morgen.

2

Nationale en lokale onderwijsbeleidsmakers moeten minimumvereisten stellen voor het lesgeven in aardrijkskunde en de geografische geletterdheid van diegenen die aardrijkskunde doceren.

Deze vereiste is gebaseerd op de overtuigingen dat:

- Alle studenten op alle niveaus in het basis- en voortgezet onderwijs toegang nodig hebben tot hoogwaardig geografisch onderwijs als een belangrijk onderdeel van hun curriculum.
- Vermits docenten de sleutel zijn tot innovatie en kwaliteit in het onderwijs, hooggekwalificeerde leraren aardrijkskunde op alle scholen aanwezig moeten zijn om te zorgen voor effectief curriculumleiderschap en implementatie. De initiële lerarenopleiding moet een minimumvereiste specificeren voor leerkrachten aardrijkskunde op zowel basisscholen als middelbare scholen.
- Aardrijkskundeleerkrachten gekwalificeerd moeten zijn in zowel fysieke als menselijke aspecten van de geografie, zodat ze beide aspecten van de discipline kunnen integreren als geschikt voor het primaire en secundaire niveau.

3

Nationale en lokale onderwijsbeleidsmakers en docentenverenigingen voor aardrijkskunde moeten processen ontwikkelen om (inter)nationale uitwisselingen van betekenisvolle leer- en leermethoden voor aardrijkskunde aan te moedigen.

Verbeterde samenwerking en uitwisselingen tussen docenten aardrijkskunde in lokale jurisdicties, landen en internationaal hebben de potentie om:

- De positie van geografie in scholen en instellingen voor hoger onderwijs te versterken;
- Het doel van geografische educatie voor alle studenten te verduidelijken;

Training van leraars aardrijkskunde in Nederland

- Innovatieve en effectieve pedagogische werkwijzen in geografisch onderwijs te ontwikkelen.

Vergelijking van geografiestandaarden en leerplannen uit verschillende landen en mogelijkheden voor internationale uitwisselingen van leraren moet worden aangemoedigd om de kennis, vaardigheden en waarden te verspreiden die fundamenteel zijn voor elk geografisch onderwijs

4

Lokale en nationale onderwijsbeleidsmakers en de geografische onderwijsgemeenschap moeten een relevante onderzoeksagenda voor geografisch onderwijs ontwikkelen en dit onderzoek vergemakkelijken voor de ontwikkeling van geografisch onderwijs.

Het aardrijkskundeleren in alle rechtsgebieden kan worden verbeterd door ervoor te zorgen dat alle aspecten van het geografische onderwijs worden geleid door bewijsmateriaal dat is gebaseerd op sterke, peer-reviewed en relevante onderzoeksresultaten. Om dit te bereiken:

- Moeten beleidsmakers, curriculumontwikkelaars en docenten in de geografie internationaal gepubliceerd onderzoek in het geografisch onderwijs bestuderen om beste praktijken vast te stellen en waar verder onderzoek nodig kan zijn.
- Moeten - waar het huidige onderzoek in het geografisch onderwijs ontbreekt - beleidsmakers en opleiders van geografie ondersteuningsmechanismen ontwikkelen.
- Moeten beleidsmakers, curriculumontwikkelaars en docenten in de geografie mechanismen ontwikkelen waarbij leraren in hun scholen toegang hebben tot internationaal geografisch onderzoek in hun eigen taal.
- Moeten leraren worden aangemoedigd om kwalitatief onderzoek te doen in geografisch onderwijs als onderdeel van een in-servicekwaliteitsstudie, dergelijk onderzoek kan worden verbeterd door het werk van internationale onderzoeksgroepen die onderzoekers in staat stellen een beroep te doen op de middelen, inlichtingen en expertise die mogelijk plaatselijk niet beschikbaar zijn.

5

Nationale en lokale onderwijsbeleidsmakers en aardrijkskunde leraren en lerarenverenigingen moeten een sterke professionele netwerkstructuur creëren en behouden.

Nationale en internationale professionele netwerkstructuren zijn noodzakelijk om nieuwe horizonten voor geografisch onderwijs te openen.

Deze netwerken hebben ondersteuning nodig van een groot aantal onderwijsbeleidsmakers, geografische organisaties en andere belanghebbenden. Meer bepaald:

- Voortdurende professionele ontwikkeling van geografisch onderwijs binnen en tussen netwerken moet worden aangemoedigd en gefaciliteerd voor alle leerkrachten; en
- De zichtbaarheid van de discipline en de waardering van de betekenis van geografie in het onderwijs vereist een hoger mediaprofiel. Professionele netwerken op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau moeten worden aangemoedigd om het publiek bij hun werkzaamheden te betrekken.

Het geografisch onderwijs van alle mensen moet zodanig worden opgezet dat zij de lokale en / of nationale prioriteiten aanpakken, maar moet stevig worden gebaseerd op de vijf hierboven geschetste punten. Hoewel wordt erkend dat schoolcurricula over de hele wereld op belangrijke punten zullen verschillen, is het belangrijk dat alle aardrijkskundeleerprogramma's wereldwijd herkenbaar zijn als weerspiegeling van het beste van de hedendaagse geografische wetenschapsbeoefening.

Dit Internationaal Handvest voor Geografisch Onderwijs, opgesteld door de Internationale Geografische Unie Commissie voor Geografisch Onderwijs, werd goedgekeurd door de Algemene Vergadering van de Internationale Geografische Unie op het Internationaal Geografisch Unie Congres in Beijing, augustus 2016.

De Internationale Geografische Unie prijst de hier gepresenteerde beginselen en praktijken als een internationaal actieplan waarbij mensen in alle rechtsgebieden van de wereld het geografisch onderwijs kunnen ontvangen waarop zij recht hebben.

De Internationale Geografische Unie bevestigt, tijdens haar Congres in Beijing in 2016, dit Handvest aan alle regeringen en volkeren van de wereld en prijst deze beginselen en praktijken als de basis waarop degelijk geografisch onderwijs in alle landen moet worden gehandhaafd

*Getekend,
Beijing, August 24th, 2016*

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kolosov', written in a cursive style.

*Prof. Vladimir Kolosov
President of the International Geographical Union*

Dit Handvest voor Geografisch Onderwijs 2016 is opgesteld door prof. Joop van der Schee en prof. John Lidstone, (co-voorzitters) namens de IGU-commissie voor geografisch onderwijs. Ontwerpversies van het Handvest 2016 zijn besproken met vertegenwoordigers van EUROGEO, EUGEO, AAG, SEAGA en anderen.

Copyright tekst

IGU Commission on
Geographical Education

Foto's

Joop van der Schee

Design

Usecue Amsterdam / Joseph
Plateau, Amsterdam

International Geographical Union

Union Géographique Internationale

Commission
on Geographical Education